

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ՖԻԶԻԿԱՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՄՈՂՈՒԼ	ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՄԻՉ ԵՎ ՄՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	0604B3/19
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	3-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	Դասընթացի նպատակն է ընդհանուր գիտելիքներ տալ երկրի ֆինանսական համակարգի կառուցվածքի, առանձին ոլորտների (բյուջետային համակարգ, բանկային ոլորտ, հարկային օրենսդրական դաշտ, արժեթղթերի շուկա) գործունեության սկզբունքների մասին, իրականացնել ձեռնարկությունների ֆինանսական հարաբերությունների հիմնահարցերի ուսումնասիրություններ:
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ</p> <p>Բացատրել ֆինանսական համակարգի հիմնական էությունը, սկզբունքները, օղակները, կարգավորման մարմինները:</p> <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • առկա տվյալներով ֆինանսական վերլուծություններ կատարել, • ֆինանսական գործիքների միջոցով կառավարչական որոշումներ ընդունել, • գնահատել ֆինանսական կառավարչական որոշումների արդյունավետությունը: <p>ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ուսանողը պետք է կարողանա ստացված գիտելիքների հիման վրա ներկայացնել ՀՀ ֆինանսական համակարգի հիմնախնդիրները և առաջարկություններ անել այդ ուղղությամբ:
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	<ul style="list-style-type: none"> • ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 4 • ԼՍԱՐԱՅԻՆ ԺԱՄ - 64 • ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ - 32 • ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 32 • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ - 4
ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ	Նախնական գիտելիքներ տնտեսագիտության տեսությունից:
ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԹՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ	Դասախոսություն, քննարկումներ, բանավեճեր ինքնուրույն աշխատանք
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ֆինանսների բովանդակությունը: Ֆինանսների առաջացման նախադրյալները, էությունը և գործառույթները: Ֆինանսական համակարգը, ոլորտները և օղակները:

Ֆինանսների կառավարում:
Ֆինանսների կառավարման էությունը և մարմինները: Ֆինանսական վերահսկողություն:

Ֆինանսական շուկաներ:
Ֆինանսական շուկաների էությունը, հատվածները և գործառույթները: Դրամի շուկայի ֆինանսական գործիքները և մասնակիցները: Կապիտալի շուկան, ֆինանսական գործիքները և մասնակիցները: Արժեթղթերի շուկան, հատվածները և գործառույթները:

Ֆինանսական ինստիտուտներ:
Ավանդային կազմակերպությունները և ապահովագրական ընկերությունները: Կենսաթոշակային հիմնադրամներ:

Բյուջետային համակարգ:
Բյուջեի էությունը և սոցիալ- տնտեսական նշանակությունը:

Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի եկամուտները և ծախսերը:
Հարկերը որպես պետական բյուջեի եկամուտների ձևավորման գլխավոր աղբյուր: Հարկերը և հարկերի ֆունկցիաները:
ՀՀ պետական բյուջեի ծախսերի բնութագիրը:

Տեղական ֆինանսական համակարգը և համայնքների բյուջեն:
Միջբյուջետային հարաբերությունները: Բյուջետային գործընթացը և դրա կազմակերպումը:

Արտաբյուջետային սոցիալական հիմնադրամներ:
Արտաբյուջետային հիմնադրամները, դրանց էությունը և դերը:
Կենսաթոշակային հիմնադրամ: Սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամ: Պարտադիր բժշկական ապահովագրության հիմնադրամներ: Զբաղվածության պետական հիմնադրամ:

Ձեռնարկության արտադրանքի իրացումից հասույթը և շահույթը:
Հասկացություն գործառնական հասույթի մասին: Շահույթի տնտեսական բովանդակությունը, պլանավորումը և բաշխումը:

Ձեռնարկության պասիվների կառուցվածքը և սեփական ակտիվների շահութաբերությունը:

Ձեռնարկության շրջանառու կապիտալը:
Շրջանառու կապիտալի կազմն ու կառուցվածք: Շրջանառու կապիտալի ֆինանսական կառավարումը:

Ձեռնարկության հիմնական կապիտալը:
Ներդրումները որպես հիմնական կապիտալի ձևավորման միջոց:
Կապիտալ ներդրումների ֆինանսավորման աղբյուրներն ու մեթոդները:

Բաժնետիրական ընկերություններ, հիմնական հասկացություններ, դրանց հաշվարկումների կարգը, գործունեության մեխանիզմը:
Հիմնական հասկացությունները: Ցուցանիշների հաշվարկման կարգը և գործունեության մեխանիզմը:

Վարկը, բանկերը և բանկային ծառայությունները:
Վարկի անհրաժեշտությունը և ձևերը: Վարկի գործառույթները:
Վարկավորման հիմնական սկզբունքները: Բանկերի բնութագիրը և դասակարգումը: ՀՀ ԿԲ-ի դերը և խնդիրները:

Առևտրային բանկերի գործառնությունները:
Առևտրային բանկերի պասիվային գործառնությունները:
Առևտրային բանկերի սեփական միջոցների ձևավորումը և կառավարումը:

Առևտրային բանկերի ներգրավված միջոցները:
 Առևտրային բանկերի ակտիվային գործառնությունները: Առևտրային բանկերի ներդրումային գործառնությունները:

 Բանկային ռիսկեր:
 Ռիսկերի էությունը, դասակարգման առանձնահատկությունները:
 Ռիսկերի գնահատումն ու կառավարումը:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

 ՀԻՄՆԱԿԱՆ

1. Բադանյան Լ. Ն. «Ֆինանսներ, դրամաշրջանառություն և վարկ», Երևան, 2007թ.,
2. Литовченко В. П. «Финансы» 2006г.
3. Ковалева «Финансы» 2004г.

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ

1. Курс лекции по современной финансовой теории, Киев, 2003г.
2. Дробызина "Финансы", 2002.
3. О.Н.Лаврушин "Деньги, кредит и банки", Москва, 1998.
4. Ф.Форд, П.Ф.Форман, "Основы банковского дела", Москва, 1997.
5. Ф.Брейли, С.Майерс, "Принципы корпоративных финансов", Москва,

ՄՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ
 ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ

Նախատեսված է 2 ընթացիկ գրավոր ստուգում՝ ստուգողական աշխատանքներ, յուրաքանչյուրը 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատույնը պարունակում է 3 հարց՝ 30, 30, 40 միավորային արժեքով:
 Եզրափակիչ ստուգումը բանավոր է՝ 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Քննական հարցատույնը պարունակում է 3 հարց՝ 30, 30, 40 միավորային արժեքով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
 ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ
 ԿՇԻՌ

1. Բաղադրիչ 1 10 % /հաճախումներ/
2. Բաղադրիչ 2 20% /ընթացիկ ստուգում 1-ին/
3. Բաղադրիչ 3 20% /ընթացիկ ստուգում 2-րդ/
4. Բաղադրիչ 4 40% /ամփոփիչ ստուգում/
5. Բաղադրիչ 5 10% /ընթացիկ ակտիվություն/

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տառային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

ՈՒՍԱՆՈՂԻ ԾԱՆՐԱԲԵՌՆՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԺԱՄԱՆԱԿԸ

կրեդիտ/կրեդիտ ժամ – 4/120

Հ/Հ	Թ ե մ ա	Լսարանային ժամեր					Ուսանողի ինքնուրույն աշխատաժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատաժամանակը
		Դասախոսություն	Գործնական	Լաբորատոր	սեմինար	Ուս. պրակտիկա		
1.	Ֆինանսների բովանդակություն	2					0.5	2.5
2.	Ֆինանսների բովանդակություն		2				1.5	3.5
3.	Ֆինանսների կառավարում	2					0.5	2.5
4.	Ֆինանսների կառավարում		2				1	3
5.	Ֆինանսական շուկաներ	2					0.5	2.5
6.	Ֆինանսական շուկաներ		2				1.5	3.5
7.	Ֆինանսական ինստիտուտներ	2					0.5	2.5
8.	Ֆինանսական ինստիտուտներ		2				1.5	3.5
9.	Բյուջետային համակարգ	2					0.5	2.5
10.	Բյուջետային համակարգ		2				0.5	2.5
11.	Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի եկամուտները և ծախսերը	2					1	3
12.	Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի եկամուտները և ծախսերը		2				1.5	3.5
13.	Տեղական ֆինանսական համակարգը և համայնքների բյուջեն	2					1	3
14.	Տեղական ֆինանսական համակարգը և համայնքների բյուջեն		2				1.5	3.5
15.	Արտաբյուջետային սոցիալական հիմնադրամներ	2					0.5	2.5
16.	Արտաբյուջետային սոցիալական հիմնադրամներ		2				1.5	3.5
17.	Ձեռնարկության արտադրանքի իրացումից հասույթը և շահույթը	2					1	3
18.	Ձեռնարկության արտադրանքի իրացումից հասույթը և շահույթը		2				1.5	3.5
19.	Ձեռնարկության պասիվների կառուցվածքը և սեփական ակտիվների շահութաբերությունը: Ֆինասական լծակ	2					0.5	2.5
20.	Ձեռնարկության պասիվների կառուցվածքը և սեփական ակտիվների շահութաբերությունը: Ֆինասական լծակ		2				1.5	3.5
21.	Ձեռնարկության շրջանառու կապիտալը	2					1	3
22.	Ձեռնարկության շրջանառու կապիտալը		2				1.5	3.5
23.	Ձեռնարկության հիմնական կապիտալը	2					0.5	2.5
24.	Ձեռնարկության հիմնական կապիտալը		2				1.5	3.5
25.	Բաժնետիրական ընկերություններ. հիմնական հասկացություններ, դրանց հաշվարկումների կարգը, գործունեության մեխանիզմը	2					1.5	3.5
26.	Բաժնետիրական ընկերություններ. հիմնական հասկացություններ, դրանց հաշվարկումների կարգը, գործունեության մեխանիզմը		2				1.5	3.5
27.	Վարկը, բանկերը և բանկային ծառայությունները	2					0.5	2.5
28.	Վարկը, բանկերը և բանկային ծառայությունները		2				2	4
29.	Առևտրային բանկերի գործառնությունները	2					0.5	2.5
30.	Առևտրային բանկերի գործառնությունները		2				1.5	3.5

31.	Բանկային ռիսկեր	2					1.5	3.5
32.	Բանկային ռիսկեր						1.5	3.5
Ընթացիկ ստուգում 1								4
Ընթացիկ ստուգում 2								4
Ամփոփիչ ստուգում								4
Ընդամենը								120